

Štev. 41.

V Ljubljani, v sredo 10. oktobra 1917.

Leto IV.

Cesar Karel (X) pregleduje s svojim spremstvom opuščene in razstreljene ruske pozicije v vzhodni Galiciji.

Humoreske in satire.

IX.

Teffi:

Turisti.

(Iz Švice.)

Ni mogoče drugače, nego da tamkaj ponoči svoje gore nekam skrivajo, kajti če vstanete zjutraj prezgodaj in dvignete glavo kvišku, ne najdete ondi niti ene gore na

dobro). Na ramena si poleg tega obesi turistovski nahrbtnik iz grobega platna, nabit z raznovrstno kramo, ki je doma nikoli ne potrebuje ter je prav zato brez zapreke lahko jemlje s seboj na gore. A kot višek vsega si obesi dobričina Nemeč na pas še kotlič, da si v slučaju naliva lahko takoj skuha juho iz gorske vode.

Na ta način opremljeni in obloženi Nemeč ne more stati že niti na golem ravnem, zato pa leze vkreber, opirajoč se

vsak po značaju svoje narodnosti, n. pr.:

„Uf! No, je to globočina! Tam bi še krokar človeških kosti ne razločil!“

Ali pa:

„Mamma mia benedetta!“

Ali kaj družega podobnega na način, ki izraža občudovanje, grozo in hkratu radost.

Tako se vedejo pripadniki vseh narodov vse zemeljske oble, — vsi, razen Nemcev. Kajti kakor hitro si je dal Nemeč okovati svoje črevlje, ga ne udriž nič več na svetu. Dospe tja do gorske stene, toda ondi ti pomoli vse štiri od sebe in se zvali v prepad z vsemi svojimi palicami, vrvmi, kladvi, s turistovskim nahrbtnikom, priročnim kotličem in petelinjim perjem vred!

Vsak Nemeč vidi v švicarskem redu mnogo nedostatkov. V njegovi domovini je namreč povsod, kjer je vredno in spodobno, da se človek ustavi, postavljena klopa in poleg je pribita deska, na deski pa je napisano, kaj ima Nemeč tu storiti oziroma česa ondi nima delati.

Predvsem — brez tega sploh nikjer ne morejo izhajati — je Nemeč prepovedano pljuvati na tla. Potem je tu zapisano, da je tole „Ruheort,“ kar pomeni: Sedi in počij se! Ali: „Aussichtsort,“ kar pomeni: Tukaj ne le sedi, nego se tudi naslajaj z razgledom! In Nemeču je največja naslada naslajati se, zato se udaja povsod, kjer mu je to s tozadevno desko dovoljeno, temu nasladnemu počenjanju z vso strastjo in samozatajevanjem.

V Münchenu srečate večkrat turista Nemca, ki se vali v galerijo slik naravnost s svojo planinsko palico, z nahrbtnikom na grbi in s kotlom za pasom. Na ponižno opozoritev paznikovo, da v dvorani nimajo nobenih posebno visokih gorâ, da torej menda ne bo potreboval težko okovane gorske palice, se nemški turist le zmrači in obenem sumljivo ter z debelimi očmi motri stene:

„Aber — kje imate tu tega Franca Stucka?“ vpraša.

Cesar Karel se pogovarja z našimi ranjenimi vojaki, ki so se vrnili s fronte.

njenem navadnem mestu, a prej kakor pred osmo jih tja ne postavljajo.

Čemu to Švicarji delajo, mi je — me gleno, — vprašati pa se tudi nekako ne spodobi. Lepše je z dejstvom se sprijazniti in ne biti radoveden.

Po dnevi so švicarske gore ogromne, mogočne, krasne in čisto trdne, a z njih padajo izključno Nemci.

Prelepi Grammont, ki se vzpenja v višave na sami granici Francije, je za Nemce posebno fatalen. Padajo namreč z njega kar v celih tropah, vselej vsaj desetero oseb naenkrat, tako da se celo neko brezdomno na čast te nemške posebnosti nazivlja „gomila Nemcev“.

Na Grammont lazi vsak dan nešteto turistov, a ker je cesta položna in prijetna, se hodi tam docela svobodno, v navadnih oblekah, dame s solnčniki in navadnimi čevljički.

Nemeč pa ni sposoben, da bi tako priprosto obavljal gorske ture. Kajti če niti doma po dunajski okolici, ne zna hoditi po cestah na izprehod drugače, nego v okovanih škornjih in račjim perjem za klobukom, potem si morete predstavljati, v kakšno turistovsko strast ga vrže pogled na pravo, nefalzificirano švicarsko goro! V to svrhu jemlje s seboj planinsko palico s kljuko, železno toporišče s kladvecem in lopatko, oboroži se vrhu tega tudi še s planinskim nožem za izpodrezovanje ruše pod nogami (kdo bi razumel, čemu je tega treba!) s posebnimi škarjicami za prirezavanje vej, ki bi ga na poti mogle zbadati v oči, z dolgo vrvjo za slučaj, da bi se mu zljubilo se obesiti na gori ter končno s širokim in dolgim suknenim pasom, ki bi lahko vzdržal težo deseterice ljudi celih deset let (to za slučaj, da bi se Nemečem zahotelo obesiti se tam kje v družbi prijateljev na daljšo

z enim bokom ob goro, z drugim — ob palico.

Ravno nad brezdomom, ki se imenuje „gomila Nemcev“ (tombeau des Allemands),

Cesar Karel pozdravlja težke ranjence, ki jih nesejo na obvezovališče za Sočo.

visi ogromna pečina, a preko nje se vije stezica prav do vrha gore. Francozi, Rusi, Lahi, Angleži in pripadniki vseh ostalih narodov na vsej zemeljski krogli korakajo po tej pešpoti, se ustavljajo nad brezdomom, se naslajajo s pogledom vanj ter vzklikajo

Paznik mu pokaže sliko, mimo katere je šel turist že trikrat brez zanimanja.

„Aha! Schau, schau! Tu je!“

Nahrbtnik, palica, kotel — vse leti po tleh, klobuk s čepom zdrсне na zatilnik, roke pa švignejo v ekstazi kvišku:

„Kol-los-ssal-no!“

„Ali ne ta! Talele tu!“ razlaga paznik.

„Tukajle ta na levi, — ta je Franz Stuck!“

„Na levo? Aha, also talele tulele? No, ja, res: kol-los-ssal-no!“

Torej vidite! Če bi takole morda nad takim gorskim prepadom postavili Švicarji paznika ali, še bolje, desko z napisom, da je ondi pač dovoljeno se naslajati z razgledom, toda da je strogo prepove-

Mohr je bil očaran, navdušen in od občudovanja je tulil:

»Jack, Jack, ti si krasen tič! Od srca ti privoščim tvojo srečo. Zaslužil si jo! In kar počneš zdaj, je imenitna šala. Milijone kradeš, ki jih sploh ni bilo, a s tem zaslužiš milijone, ki gotovo pridejo v tvoj žep! Zato pa ti pomorem, da te ne iztakne živ krst.«

In pila sta vesela grog ter se zabavala.

»Ampak 2000 dolarjev je premalo na-

pohlepa svetile, zadovoljno si je mencial dlani in sklenil je:

»Jutri zaslužim 2000 dolarjev!« Nato je legel in zaspal.

IX. V kovčgu.

Ob eni ponoči je odvedel Mohr prijatelja Jacka Bella po tihhi speči ladji, po mnogih temnih hodnikih in stopnicah v sredino ladje, kjer je bilo skladišče za prtljago.

Polovica skladišča je bila že polna. V dolgih vrstah so stali kovčgi drug tik drugega, zaboji košare in drugo.

Mohr je segel na steno in privil električno žarnico.

»Izberi si kovčeg in lezi nanj!« je dejal Mohr. »In tu imaš odejo!« Hitro je odpel od nekega kovčga tigrasto odejo ter jo vrgel prijatelju. »Zjutraj pa glej, da te ne vidijo stewardi, ki hodijo tod skozi! Saj se spoznaš na ladji. Tako — dobro spi — adjüs!«

In zopet je privil žarnico ter se v temi tiho odplazil.

Jack pa se je že iztegnil po dolgem velikem usnjatem kovčgu, se pokrnil ter skušal zaspiti. Toda slišal je tikanje žepne ure. In tik pod svojim ušesom! Vražja ura! Morda se navadi na njo in vendarle zaspil. Toda zdaj se mu je zdelo, da sliši pod seboj gibanje — sopenje — godrnjanje. Kaj je neki to? Poskočil je v temi na noge, počenil ob kovčgu ter potrkal nanj. Trkanje se je odzvalo od notranje strani. Strela, v kovčgu je zaprt človek! Hitro se je s svojim ameriškim žepnim nožem, ki ima sedem rezil, žagico, vijak in kljuko za šampanjku, lotil jermenov in ovojev, a pokrov je nato kar sam odskočil, kakor bi bil na peresih.

»Damn!« je šepetal neznan glas. »Kod si hodil tako dolgo? — Od žeje bi skoraj skoprnel! Ves whisky sem že popil, a žejen sem strašno!«

»Kaj iščete tukaj? Kdo ste?« je vprašal Jack.

»Kaj nisi ti Frank Murrel?« se je čudil neznanec iz teme.

»Ne, jaz sem perzijski šah, a ti si brž-

Džemal paša, poveljnik armade na Sinaji, je bil te dni na Dunaju zaradi sodelovanja turških čet na evropskih frontah.

dano pljuvati na tla in padati v brezdnost, — bi osodna soteska takoj izgubila žalostni zdevok „gomila Nemcev“.

In to bi bilo kol-loss-ssal-no!

grade zate!« se je šalil Mohr. — »Med brati si vreden vsaj —«

»Milijon!« je pritrdil Jack. »Vsaj milijon!«

»Gotovo! Pa kje imaš svojo rumeno torbo?«

E. G. Brat:

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

11. nadaljevanje.

Moric Pietje, holandsman, ki je bil na straži, in slučajno to pot ni spal, se je čudom čudil, videč, da je pripeljal osorni čolnar rdečelasega gosta seboj, in sicer celo po lestvi za pilote.

Michel Mohr pa je zarežal nad Moricem Pietjem, da je malodane padel vznak. Potem je šel z Jackom v svojo prostorno kajuto z dvema ležiščema.

»Ta prokleti Holandec!« se je togotil Mohr. »Vsako noč dremlje na straži, a ravno nocoj bedi kakor priklenjen pes! Toda nič bati se: skrijem te v skladišču, kamor ti bom prinašal jesti vsak dan.«

Nato je začel kuhati grog.

Opolnoči je prišel Moric Pietje s straže v svojo kajuto. Ležala je tik Mohrove. Zato je slišal govorjenje in trkanje čaš. Posluhnil je. Tujec mu je bil zelo sumljiv. Pritiskal je svoja ušesa na leseno steno, a razumel ni niti besede. Toda spraviti osornega Mohra v preiskavo ali celo v zapor, to je bilo že dolgo Moricovo neutušeno hrepenenje. Prav gotovo se vrši tu poleg nekaj, kar kapitanu ne bo všeč! Na vsak način je treba zvedeti, kaj kujeta sumljiva soseda.

In Moric Pietje je poiskal svedrec ter ga začel počasi zavijati v steno. Kmalu je bila luknjica gotova. Nato je zopet prislonil svoje uho ter posluškoval...

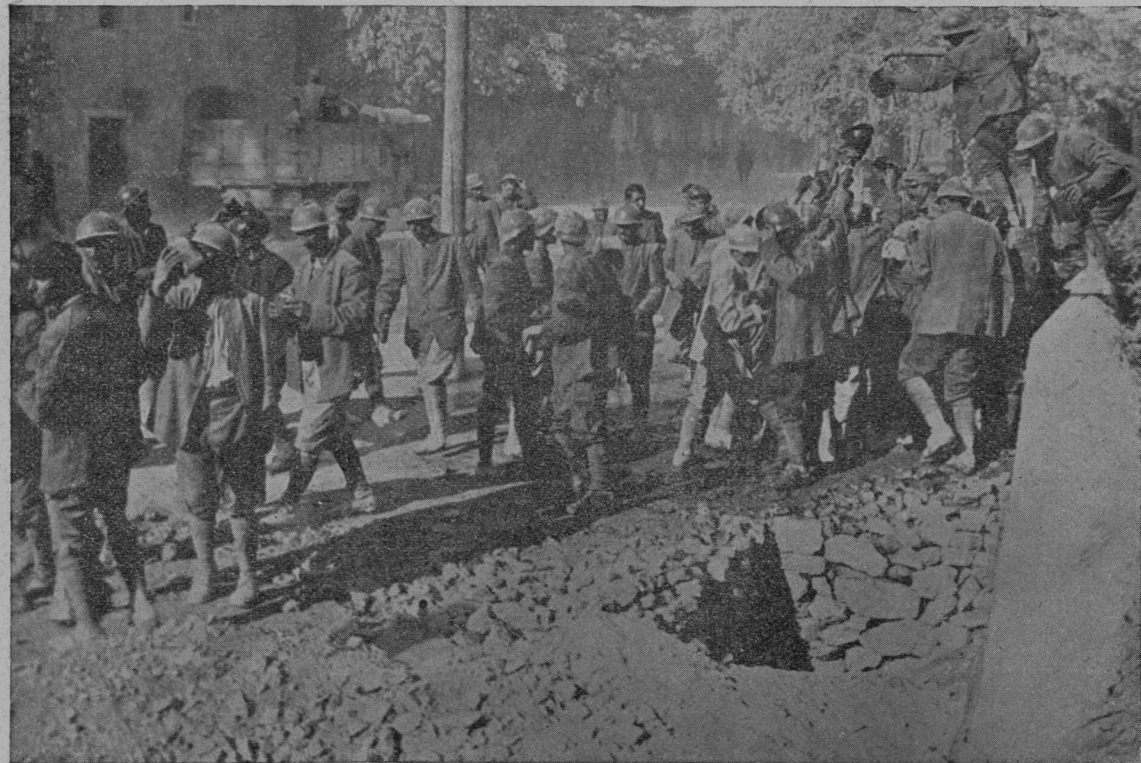
Jack Bell je bil medtem prijatelju povedal že vso svojo zgodbo, odkar sta se ločila.

»Vrgel sem jo že drugega dne v reko.«

Moric Pietje je vlekel na ušesa, a razumel le malo. Toliko pa je le razbral, da je tujec tat, da je odnesel milijone, ki pa jih nima, in da je na njegovo glavo razpisana nagrada 2000 dolarjev. Oči so se mu od

čas nevaren tat!« je odgovoril Jack.

Toda v hipu se je čutil visoko dvignjena, noge so mu plavale po zraku, z rokami se je lovil po megli, a že je tresčil navzdol, padel je na mehko... nekaj je počilo nad njim... ob straneh je zarož-

S soške fronte: Laški ujetniki na poti skozi Sežano ob vodnjaku.

Ijalo . . . Jack pa je zadel z glavo, z rokami in nogami povsod ob steno, kamorkoli se je ganil.

Jasno je bilo: neznanec je bil orjak, ki je položil Jacka kakor otroka na svoje mesto v kovčeg ter ga bliskoma zaklopil in zaprl. Strela božja!

Jack je bil v pasti. Nikamor ni mogel. Ujet v kovčgu! Toda obupal ni. Tipal je okoli sebe in zatipal električno svetiljko. Ta-

žala na tleh. Mohr jo je privezal zopet h kovčgu, odkoder jo je ponoči odpel.

Nato se je vrnil na krov. Prepričan je bil, da je Jack na varnem in da ga najde kasneje.

Nato je šel službeno k prvemu častniku javit, da prosi Moric Pietje za uro dopusta, ker ima na kopnem še nujen opravek.

Častnik je prošnjo odbil, češ da parnik skoro odpluje in da je zato na krovu preveč dela.

Na soški fronti: Naši vojaki na skoku pred laškimi strupenimi plini.

koj je pritisnil na gumb in posvetilo se je kakor v tesni sobici. Sredi kovčga je bila debela blazina. Na njej je ležal. Spredaj je bil predal z zaklopnimi duricami: v njem kruh, pečeno meso, ocvrti piščanci, konzerve in sadje. Ozek dolg predal ob desni strani je bil za petero vitkih steklenic za kisló vodo, ob levi predalce za troje steklenic z whiskyjem. Toda vse steklenice so bile prazne.

Jack je vendarle obral ocvrto piščančovo bedro in pozobal nekaj kruha, se udobno iztegnil po debeli blazini in kmalu zaspal, kakor človek z lahko vestjo in v trdni veri da je na varnem . . .

Neznanec je bil Sam Flečer, ki se je hotel brez potnine prepeljati v Plymouth. Njegov prijatelj Frank Murrel ga je dal v tem ogromnem kovčgu vtihotapiti na ladjo. Oba sta bila angažirana v varietetu »Metropol« v Londonu: Sam Flečer kot borilec in glasbeni klovn in Frank Murrel kot žongler in čarodejnik.

Sam Flečer je bil zelo vesel, da se je rešil iz kovčka. Saj je bil kovčeg pravi umotvor, toda če človek popije toliko kisle vode in poje toliko različnih živil, zahrepeni telo končno vendarle po svobodi in olajšavi . . . Že par ur se je torej Flečer togotil na tovariša Murrela, da ga ne izpusti iz kletke, kakor je bilo vendar domenjeno. Togota pa se mu je stopnjevala v besnenje ter končno v peklenske muke. Še nekaj minut in katastrofa bi bila neizogibna! — Sam Bog je poslal rešitelja . . . Kdo neki je? Nič hudega mu ni . . . glavno je zdaj, da se Flečer olajša. In po vseh štirih se plazeč si je poiskal Flečer v temi prostorčka za olajšanje. Nato je lezel po vseh štirih dalje ter se zaril končno za grmado zabojev, kjer je našel nekaj praznih vreč ter ondi takoj zaspal.

Ob zori se je na ladji začelo življenje. Michel Mohr je prišel v skladišče, toda Jacka ni našel na kovčgu. Le tigrasta odeja je le-

Mohr je Pietju naznanil častnikov odgovor, na kar je Pietje molče odšel. Toda ni šel na delo, nego se je brez dovoljenja skrivaj odplazil na kopno.

Dva tisoč dolarjev je hotel zaslužiti, če-

S Krasa: Strojne puške v strelskem jarku.

prav izgubi zato službo ali pa ga po vrhu še zapro. Takoj na obali je vprašal policista, kje je najbližji policijski urad. Ko ga je redar vprašal, kaj hoče ondi, mu je Pietje odkrito povedal, da ve, kje je tat milijonov ter da hoče zato takoj dobiti nagrado. Mudi se mu, ker ladja odpluje že vsak hip. Redar je po-

klical voz, in odpeljala sta se v urad. Toda Moric Pietje ni hotel ničesar povedati, dokler mu dveh tisočakov ne izplačajo. Uradnik je moral torej dva tisoč dolarjev položiti na mizo, da jih je Pietje videl pred seboj.

Nato je šele povedal: »Tat je na krovu »Pennsylvanije« in sicer v kajuti Michela Mohra«. In hitro je hotel spraviti svoja tisočaka.

Toda zabranili so mu, češ: »To lahko trdi vsakdo! Ovadba se mora izkazati prej še resnično. Če je tat res na ladji in ga primemo, potem dobite nagrado, — prej pa ne!«

Pietje je moral torej sedeti in počakati. Iz urada so telefonirali straži na obali in hip nato je že steklo pet redarjev preko mostiča na »Pennsylvanijo«.

Zelo se je začudil službujoči prvi častnik, ko so mu povedali redarji, da je Jack Bell, tat milijonov, na ladji in sicer v kajuti prijatelja Mohra. Toda šel je z njimi: kajuta je bila prazna. Prazne pa so bile tudi vse sosednje kajute, in po Jacku Bellu nikjer niti sledu.

Jezni so odšli redarji nato h kapitanu Siemsu ter mu naznanili, da imajo povelje, preiskati vso ladjo.

»Toda hiteti morate, gospodje!« je odgovoril kapitan ter si potegnil zgubančeni telovnik preko svojega okroglega trebuha.

»Zadnji čas v dveh urah moram biti zunaj luke! Jedva uro imate torej časa . . . sicer se morate odpeljati z menoj!«

»A Michel Mohr naj bi šel z nami!« je prosil načelnik redarjev z jasnim pritiskom.

»Mor in vsa straža na krovu vam je na službo, gospodje!« je odvrnil kapitan.

Prvi častnik je zapiskal na svojo piščalko, Mornarji, ki so tvorili stražo na krovu, pod vodstvom družega in tretjega častnika so prihiteli. Tudi Michel Mohr je bil z njimi. Redarji so si mornarje razdelili v petero oddelkov. Ker je bilo po mnenju častnikov še premalo oseb, so jih pritegnili še nekaj iz

strojnice in večino stewardov. Po vsej ladji je zamrgolelo.

Michel Mohr pa je bil besen.

Hoditi je moral z načelnikom redarjev, ki ga je ves čas sumljivo gledal kakor sotatu.

»Meni kaj takega!« se je togotil. »Ta prokleti Holandec! Iz samega maščevanja mi

je naredil to sramoto! — Če bi jaz videl tatu milijonov, bi mu zvezal roke in noge ter bi ga vam izročil. Kaj mislite, da bi jaz ne zaslužil rad dveh tisočakov? — Ta bedak, ta Pietje, gotovo se je spet napil! Boji se batin in luknje — pa je pobegnul in mi jo takole zagodel!»

In iskanje se je nadaljevalo. Potniki so že hiteli na krov ter izginjali v notranjosti ladje. Redarji z mornarji, Mohrom in častni-

nega umetnika, borilca nedosežne elegance in klovna svetovnega renomeja!»

»Da, človek se včasih čudovito zmoti!« je dejal sosed, potegnul svojo glavo nazaj in izginil.

Frank Murrel si je v pomirjenje razburjenih živcev hitro natočil čašico konjaka ter jo zvrnil vase.

»Zdajle pa ukažem prinesiti svoj kovčeg v svojo kajuto!« je sklenil nato ter šel iskat

Veliki dolgovi — veliki davki.

Brez vprašanja, so li narodi za vojno ali ne, so začeli l. 1914. vojno, nihče ni iskal pritrdila državnega zbora: absolutista Stürgh in Tisza sta kar začela vojno, z vsem svetom. Danes pa izjavlja avstrijski finančni minister, da je „slika državnega proračuna silno resna in da se nihče ne more ubraniti težkih skrbi.“

Že sedem let se gospodari v Avstriji brez odobrenega proračuna, brez sodelovanja in kontrole državnega zbora. Vlade so delale vedno s provizoriji ali pa — najrajši — celo s § 14., ki je orodje absolutizma. Z neurejenimi financami je šla država na vojno, brez pritrdila parlamenta in narodov. Gorje mu, kdor bi bil ugovarjal! Danes pa stojimo na razvalinah. Že l. 1913 so znašali državni letni izdatki nad 3461 milijonov kron, danes znašajo nad 22169 milijonov kron, torej za nad 18708 milijonov kron ali za skoraj 10 milijard več!

Državni dolgovi, ki so znašali že pred vojno 13 milijard, so že doslej narasli še za nad 41 milijard: skupaj 54 milijard! Samo letos bo treba nad 2264 milijonov kron za obresti in amortizacije, od tega le za obrestovanje vojnega dolga nad 1702 milijona kron. A letos niti še ne gre za amortizacijo vojnih posojil. Kadar pride na vrsto amortizacija vojnih dolgov in posojil, bo treba plačevati okoli 3 milijarde na leto. Skozi 40 let bo moral vsak (!) državljan plačevati le za vojne dolgove po sto kron na leto, vsaka rodbina s 4 otroki 600 kron poleg drugih davkov.

A s čim hoče vlada obrestovati in amortizirati te grozne državne dolgove in pokrivati le zaradi vojne nastale nove potrebščine? — Z novimi davki. Na sladkor, spirit, premog, obleko, žel. vozne listke, stanovanje i. dr. hoče navaliti nove, neznosne davke! S tem ostane draginja živil in vseh življenjskih potrebščin vsaj še 40 let skoraj nezmanjšana, kajti cena je odvisna od cene,

Iz zasedene Rumunije: Avstro-ogrski delarnski vlak. Posamezni vagoni so delarne za tesarje, kleparje, kovače i. dr. s stroji posameznih strok.

koma pa so še vedno iskali. Pretaknili so ladjo od vrha do najnižjih votlin — zaman...

Že je minila prva ura... že je potekala druga... parni rog je zarigal trikrat zapored... parnik je imel odpluti.

Tedaj je priteknel na krov policijski poročnik.

»Ladja ne sme odpluti, dokler ne najdejo tatu!« je dejal kapitanu.

»Well!« je odgovoril Siems. »Vsaka minuta stane sto dolarjev!«

Toda v tem hipu je Michel Mohr našel zločinca. Na praznih vrečah za grmado zabojev v najčrnejši temi je ležal in spal.

»Tukajle je!« je zakričal Mohr, poskočil in ga zgrabil.

Zločinec se je branil kakor obseden, kričal, bil je okoli sebe, a redarji so ga hipoma vklenili in ker je začel tuliti, so mu vtaknili v usta čep. Nato so ga dvignili in odnesli z ladje na kopno.

Michel Mohr pa je gledal preko relinga in smehljaje opazoval, kako ženejo zločinca z obale tja na policijski urad. Tolpa radovednežev se je množila kar vidno ter drla za redarji in za tatom milijonov.

Tedaj se je zaslišalo iz najnižje vrste okenc ladje, ki se je počasi oddaljevala od obale, obupno kričanje: »Sam! Sam!«

Bil je Frank Murrel, ki je z grozo opazoval, kako ženejo redarji njegovega prijatelja in tovariša — Sama Flečerja, borilca in glasbenega klovna, v ječo...

»Sam?« je vprašal obupanca njegov sosed, ki je molel svojo glavo iz sosednjega okenca. »Sam? To je bil vendar Jack Bell iz Chicaga, ki je ukradel deset milijonov dolarjev!«

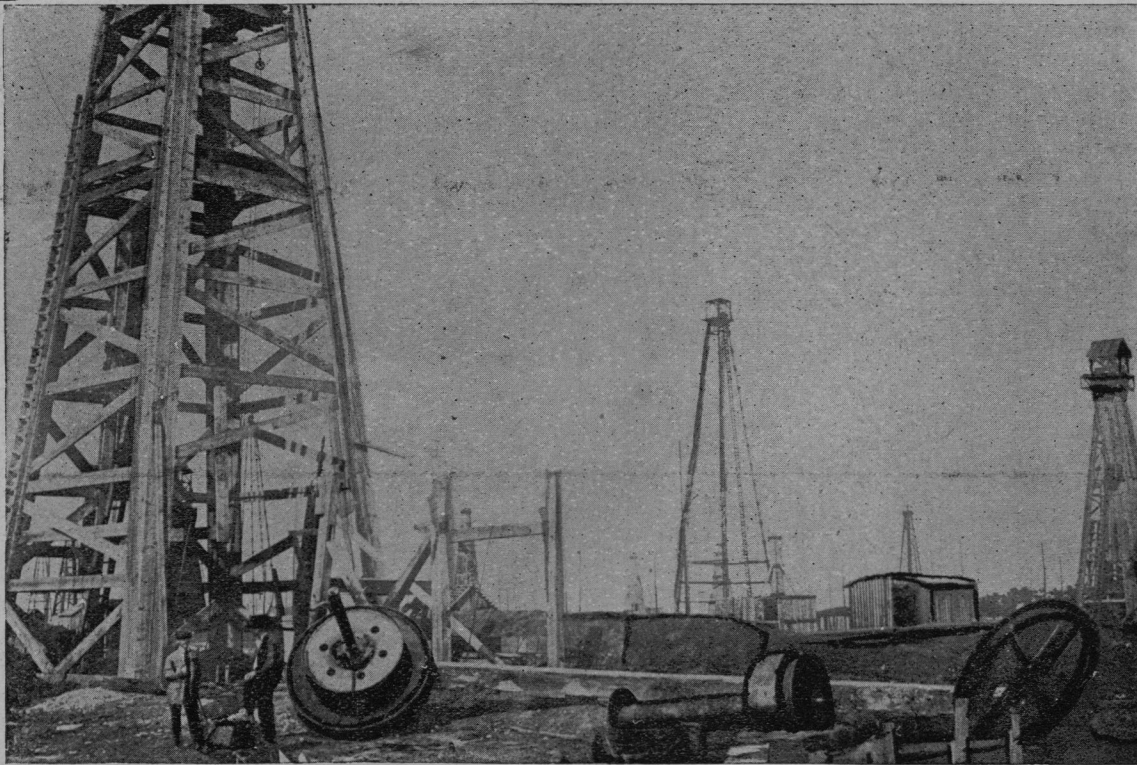
Frank Murrel se je začudil:

»Torej ne Sam?« — O, kako sem se prestrašil! Ampak tat je preklicano podoben nekemu mojemu prijatelju. Glavo bi šel staviti, da ženejo tukajle Sama Flečerja, prvovrst-

stewarda.

Ladja, vlečena od dveh močnih vlačilcev, je že dospela v Hudsonovo strujo ter nato začela svoj tek.

Michel Mohr pa je razmišljal še vedno:

Zakaj ni petroleja? Ker so Rumuni uničili vse svoje petrolejske naprave nad petrolejskimi vrelci, Nemci škodo popravljajo.

»Ni ga takega tiča kot je ta Jack! Zaril in skril se je, da je že pravi čudež. Sam zlodej vedi, kje tiči?«

Jack pa je lepo spal v Flečerjevem kovčgu. (Dalje prihodnjič.)

podražitev od podražitve, — vse se drži v brezkončni verigi!

Kako bomo živeli, kako se oblačili, s čim kurili? Zvišanje plač se mora končno ustaviti, denar bo skoraj brez kupne moči,

Gorovje sv. Gabrijela, za katerega se vrši že več tednov doslej najbolj krvavo in ljuto bojenje.

člani, goli in zmrzujoči pa ne bomo sposobni življenja in dela.

Kar je Stürghova in Tiszova vlada zagrešila s preziranjem volje narodov in državnega zbora, to naj zdaj naši poslanci odobre? Oni naj zdaj prevzamejo odgovornost za neznosna bremena na ramah ljudstva?

Slovani smo bili proti vojni ves čas, zato pa odklanjajo slovanski poslanci tudi vsako pritrdilo za davke, ki jih je zagrešil nasilni, brezobzirni nemško-madžarski absolutizem.

To so izjavili poslanci preziranega, preganjanega in teptanega slovenskega naroda v državnem zboru. Isto so izjavili vsi slovanski poslanci ter drugi, torej dve tretjini državnega zbora. — Seidlerjeva nemška, Slovanom neprijazna vlada, je zašla v težko krizo. Govore, da bo padla ali pa da — pošljejo državni zbor domov. Grehi Stürghove in Tiszove vlade bodo trli Avstro-Ogrsko še dolga, dolga desetletja.

V miru na fronti.

(Dopis z vzhod. bojišča.)

Tukaj je prostor,“ je rekel četovodja, ko so nas razdelili med čete, in je pokazal na ozko ležišče poleg stene.

Vojaki so stali okoli in gledali nove tovariše. Bili smo na malem, temnem prostoru, vdelanem v zemljo; in podprtim z debelimi stebri. Ob stebrih so bile pribite lege, po legah je napeta žica in na tem spe vojaki drug poleg drugega, v dveh vrstah oz. „nadstropjih“. Okoli po prstenih stenah vise puške in vojaška obleka.

Položili smo nahrbtnike za vzglavje, razgrnili smo plahte in postelja je bila go-

tova. Videli smo svojo spalnico in smo stopili na prosto.

Kje smo pravzaprav? Pred nami se razprostira gozd, pred njim razne žične ograje — na levo se kaže obronek z golimi okleščenimi drevesi, mimo nas vodi neka pot, poleg nas gre globok jarek, ob njem se vrste vhodi v podzemeljske duplje — pred vhodi so klopi, na njih se hlade vojaki.

Bil je večer.

Legli smo v travo in smo govorili z vojaki, ki so preživeli tu že deset mesecev.

„Ko smo prišli,“ pripoveduje vojak — „je bilo tu še polje in dvoje hiš. Človek se tu v nekaj mesecih komaj spozna — tako je vse izpremenjeno. Dvesto korakov višje odtod so že strelski jarki. Na nekaterih krajih so Rusi komaj trideset korakov oddaljeni. Ročne granate dosežejo nasprotne pozicije. Strelja se malo“ — je pripovedoval — „bili smo gori v pozicijah, dva meseca — in nič.“

Nato je pravil, kako je bilo v onih blaženih dneh, ko se je pričakoval mir. Godba je igrala — streljalo se ni, — vojaki so sedeli vrh jarkov. Ko bi bilo zopet tako za vselej, za večno!...

Med pripovedovanjem je krožil nad

nami zrakoplov — od nekod daleč so pokali strelji — pod nebom so se pojavljali mali oblaki — piif — a zrakoplov je plaval svojo pot naprej...

Ob 9. smo šli spat. Ker nisem praznoveren, niti ne vem, kaj se mi je sanjalo na novi postelji.

* * *

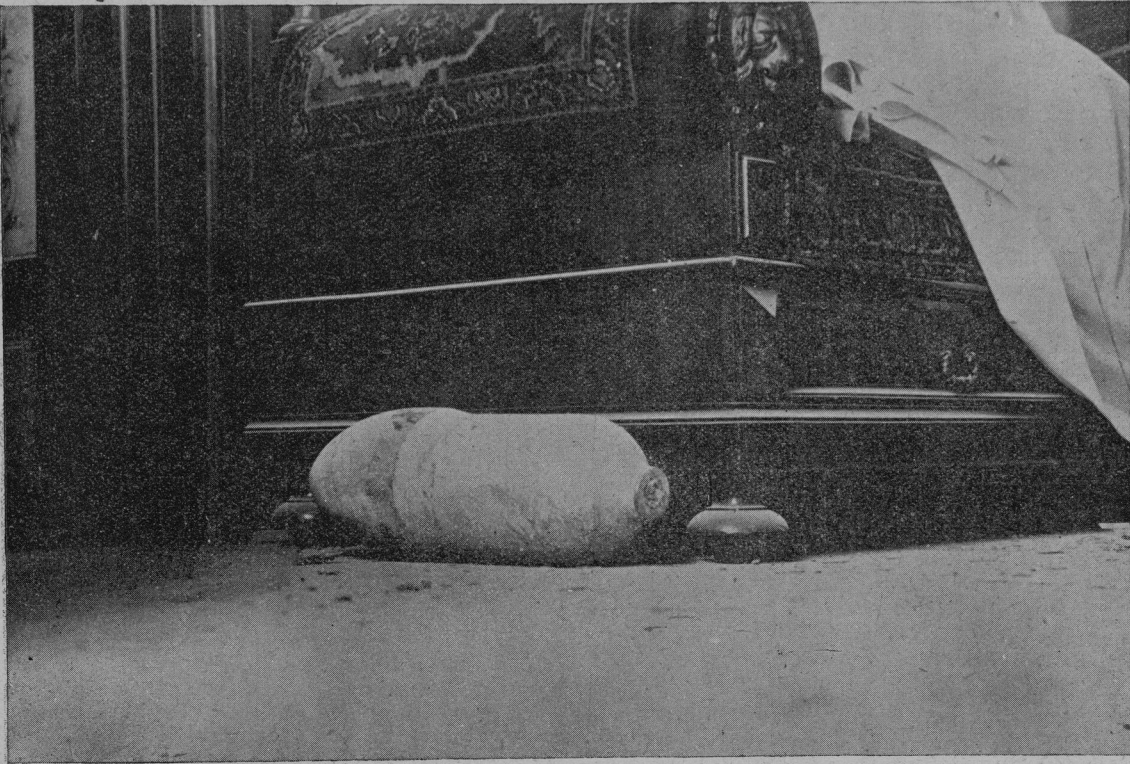
Vroče popoldne. Ležim v travi pred našimi zakopi in pišem. Nekaj korakov od mene je naša artiljerija in strelja, ruska le počasi odgovarja, strelji se razlegajo daleč po volinijskih lesovih. Okrog po sencah leže vojaki in počivajo: nekateri so bili po noči na pa-

Učinek laške letalske bombe, ki je padla na podstrešje magistrata v Trstu.

Laški letalci v Trstu; Magistratno poslopje v Trstu s poškodovano streho.

Letalska laška bomba, ki je padla na knezoškofijsko palačo v Trstu, ter obležala v salonu tik divana nerazpočena.

truljah, drugi na delu. Ozračje je jasno, zemlja suha — celo lesovi se zde kakor uveli od vročine. Zdaj pa zdaj frči granata nad nami in pade kam v bližnjo goščo — včasih gre prav blizu, tik nad glavo. Po nizkem hrbtu se vlečejo pozicije na levo in desno, druga za drugo . . . Tam je vse mirno.

Bil sem včeraj tam na vrhu. Občudoval sem stavbarsko umetnost — vojaki so si po svoje okrasili svoja bivališča. Tu je vse: telefon, elektrarna, vodnjaki, kuhinje. Nprestano se gibljejo vozovi, ljudje, živina. Prišel sem tudi mimo pokopališča: lepo je ograjeno z brezovim lesom, križi vsi brezovi beli. Čital sem napise: Janez Pek † 6. 8., Josef Schneider † 5. 9. i. t. d.

Z vrha se je videlo v prostrano širjavo, za njo so bili zopet gozdi; tam so se vrstili visoki rujavi kupi, razorano polje, cele vrste jarkov. Tam so Rusi. Videti ni ničesar — samo skozi gozd nekaj frči. Odhiteli smo naprej. To je fronta — to je vojna v miru.

Nad manoj buči zrakoplov — plava nad našimi pozicijami vedno dalje. Naenkrat začne pokati nanj — zrakoplov plóve naprej. Toda strelji se množe — počasi se obrne in plava nazaj. To se ponavlja vsak dan. Kosi razstreljenih šrapnelov padajo okoli nas na tla. Tako živimo na fronti, kadar čitate poročila: „Nič novega.“

Pogosto preide celo popoldne brez strelj. Vojaki se čudijo. Mir? Komaj še kdo veruje lepi besedi . . . Zvečer se zopet pozdravlja artiljerija in ponoči pride včasih do resnega grmenja. Pravijo da so to mine; mine so nevarne, zato vojaki mnogo govore o njih.

Nekoč ponoči je grmelo, grmelo . . . Ležali smo in poslušali. Naša artiljerija je

odgovarjala — alarm! Planili smo po koncu, v trenutku smo bili oblečeni — orožje v roke in ven. V par minutah je stalo vse pripravljeno na mestu. Nad nami je sijala jasna zvezdnata noč — nad grebenom so se dvigale rakete in za trenutek osvetljevale višine nad nami. Topovski strel je zdaj pa zdaj prerušil nočno tišino. Stali smo nekaj časa in čakali povelja.

„Nič hudega. Nazaj spat!“

Tako je v miru na fronti.

Ako človek tu preživi cele mesece — posebno zimo — mora otopiti za vse. Ljudem se pozna na licih njih življenje. Vsi žive v nadah. Zato se vsakemu razjasni obraz, ako dobi dopust, pospravi svoje stvari in hiti domov.

* * *
Človek preišlja marsikaj; morebiti bo tu nekoč letovišče za prijatelje gozdov in proste narave. Temelj je položen. Trebalo bi le malo izpopolniti. Mogoče proglasi kak zdravnik bivanje v zemlji — ker smo otroci zemlje — za zelo zdravo — kakor na pr. drugi proglašajo vodo, zrak, svetlobo . . . in od vseh strani bi hitela sem gospoda na zdravilišče: proge so tu, gozdi, stanovanja v zemlji.

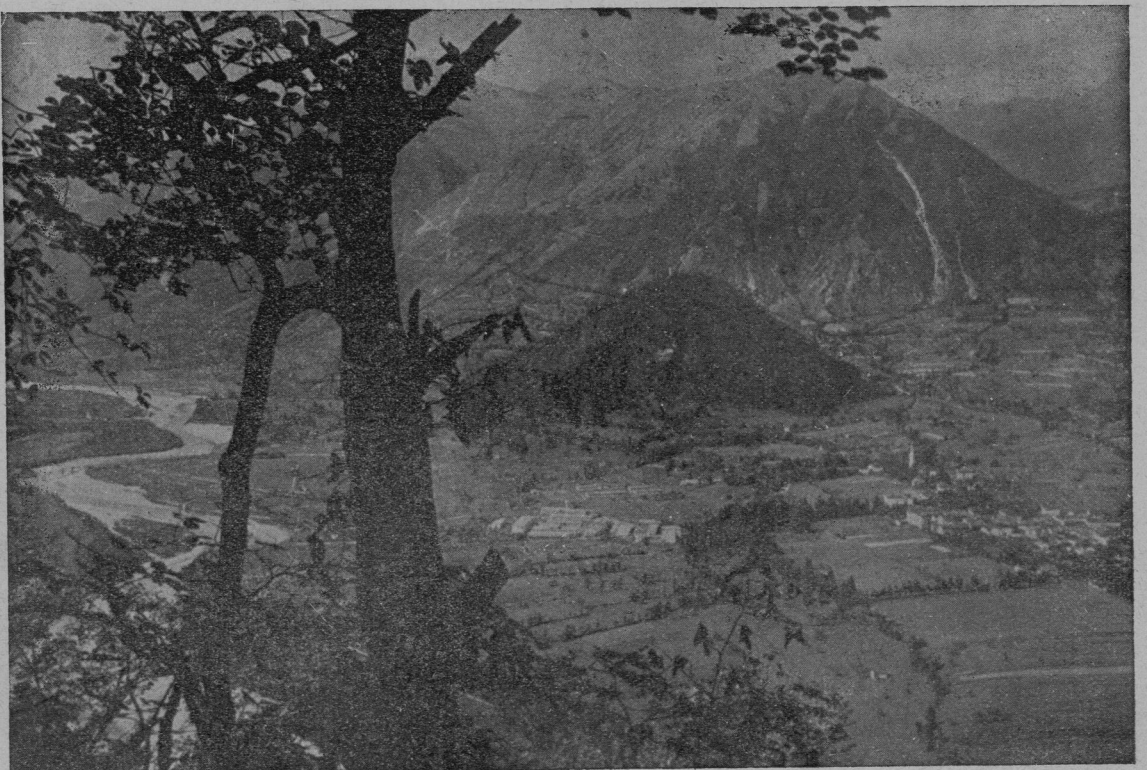
Včasih preišljam, kaj bi bilo, ko bi se bilo stavilo nad zemljo namesto pod zemljo: od Rige do Donave bi stala hiša ob hiši in okoli njih obdelano polje. Ako bi se vsa ta delavna energija porabila za ustvarjanje, kar se porabi za uničevanje, kje bi bil danes svet v tretjem delu vojne . . .

Toda dovolj. Hotel sem le povedati, kako je na fronti v miru. Vem, da se mi ni povsem posrečilo, to je treba videti.

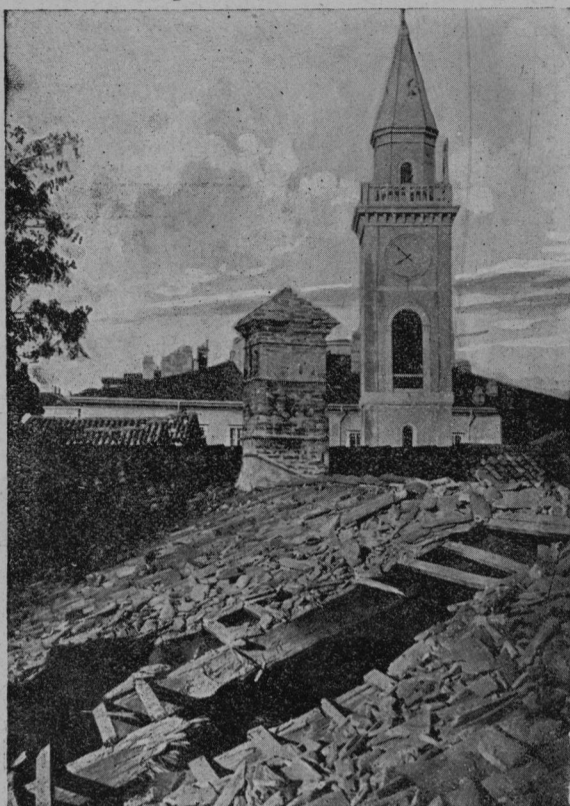
A kako je, kadar začne bobnenje tisočerih topov, ki rušijo te pozemske stavbe, zavetja, skrivališča, zakope, jarke

Trst med vojno; Odpravljanje naših ranjencev po električni cestni železnici.

Krasna tolminska dolina ob Soči: Na desni Tolmin, na levi bistra Soča.

Poškodovana knezoškofijska palača v Trstu (predrta streha)

i. t. d. in kako je, ko zamrgoli to živo človeško mravljišče na dolgo in široko, ko se zganejo tisoči, ki se skrivajo v tej zemlji, kako je, ko se začne boj. — o tem naj vam drugi poročajo, ako vas še zanima.

Načitali smo se o tem dovolj in morebiti nas bo bolj zanimalo, kako bo na fronti, ko bo mir, resnični pravi mir.

Kako bo takrat, to bi hotel dočakati!

Dr. I. L.

Za Trst.

(Glej naše slike na str. 482. in 483.)

Že nekaj let pred vojno so začeli Italijani sicer tih, a odločen boj proti Trstu in za Benetke. Z velikanskimi žrtvami so razširili in izboljšali beneško luko ter jo usposobili za vzprejem največjih ladij in najživahnejšega prometa. Okoli beneške luke so nastale lepe ladjedelnice, velika skladišča, različne tovarne. Gotovo je, da dviganje Benetk kot trgovske mednarodne luke nikakor ni bilo na korist našemu Trstu. Vendar je ostala tržaška luka še vedno največja, najlepša, najuglednejša v Adriji. Tudi naša vlada

je storila marsikaj, da je Trst napredoval in da je promet ladij naraščal bolj in bolj. Lahki že od rekdanj zro na naš Trst kot na svoj cilj z narodnega, trgovsko prometnega in mednarodnega stališča. Obvladovati Adrijo iz tržaške in beneške luke je laški ideal. Zato so raztegnili svoje pohlepne roke na Goriško in Primorsko, kjer je laška irredenta že dolgo hrepenela po odrešenju. Vendar jim je glavna točka njih vojnih ciljev veliki, lepi, živi Trst s kranjskim zaledjem tja v smeri Postojne.

Vojno z Avstro-Ogrsko so Lahki začeli v istini le zaradi Trsta, nikakor ne zaradi goratega tirolskega juga. In tudi naš odpor velja predvsem zaradi Trsta. Ako bi izgubili Trst, bi bili ob največjo svojo luko in s trgovskega stališča bi doživeli katastrofo. Ostala bi nam le Reka, ki je izdatno manjša, odročnejša ter zadošča jedva za hrvatski in ogrski promet.

Zato ves naš napor za Trst in za soško fronto. Enajst bitk so doslej Lahki že izgubili in preverjeni smo: Trsta ne dobe nikdar. Iz besnosti so zdaj začeli Lahki Trst uničevati. Iz soškega izliva — Zdoba imenovanega — so naperili svoje dolgocevne topove na Trst, pošiljajo svoje ladje obstreljevat Trst in zaledje, a glavno: ometavanje Trst z bombami iz aeroplanov. Naša izborna artiljerija je hitro uničila topove v Zdobi, pognala je v beg laške monitorje, a tudi aeroplani laških letalcev ne dosežajo posebnih uspehov.

Tekom septembra so bili za Trst letalski napadi na dnevnem redu. Laški listi trdijo, da njihovi letalci napadajo le industrijske naprave v Miljah ter ladje v tržaški luki. Resnica je, da je Trst odprto пристanišče, ki bi ga moralo vojno pravo varovati pred vsakim sovražnim naskokom; Trst ni trdnjava in v njem ni skoraj nič vojaštva. Res je pa tudi, da padajo laške bombe baš v sredino mesta, da so zadele magistrat, škofijsko palačo, privatne hiše in vile ter da so padale v notranje ulice. Letalci so prihajali zvečer in zgodaj zjutraj. Žal, da so ubili tudi nekaj oseb, večinoma otrok in žensk, nekega šoferja v avtu ter par nedoraslih deklet. Bombe so eksplodirale celo v hišah, ki so jim predrle strehe. Gasilci so imeli dovolj dela. Več napadov laških letalskih skupin pa je ostalo povsem brez posebne škode. Naši letalci jih smelo naskakujejo, odbijajo, poganjajo v beg ali pa jih sestreljajo.

Naše slike kažejo poškodbe magistratne in škofijske palače v Trstu, ki je in ostane naš vzlic vsem žrtvam!

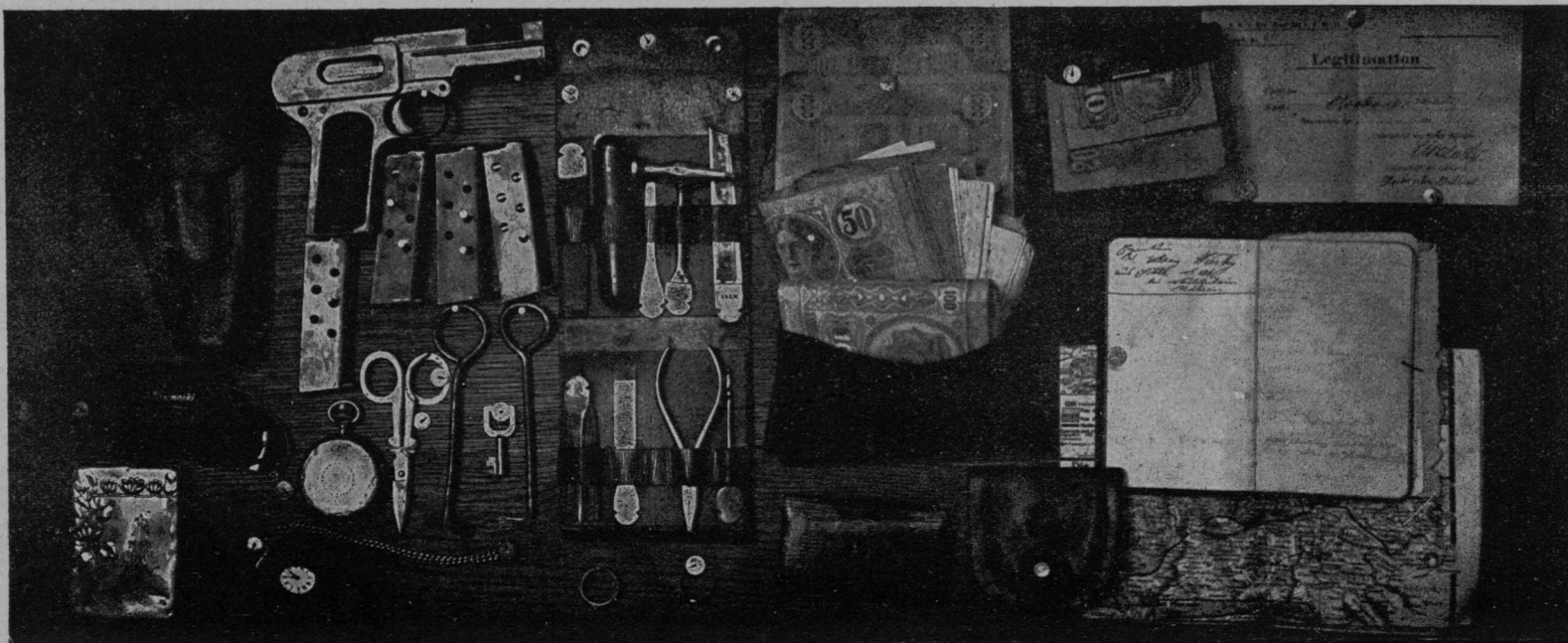
Poravnajte naročnino!

Vojaški begunec z zlato hrabrostno kolajno odlikovani štirikratni morilec Ludovik Wrzesky, ki je umoril notarja Jonaka v Novem Jičinu in ga oropal za 20.000 K ter ustrelil 3 redarje.

Vojna in mir.

Škoda za papir, kolikor pišejo o miru. I mi pišemo o njem z namenom, da se stremenje po miru poglobi in ukorenini v srca prebivalstva. Kdo ne želi danes miru? Med vsem človeštvom utegne biti takih ljudi le nekaj tisoč, ki so sovražni miru zgolj zaradi dobička, ki ga imajo od vojne. Posredovanje papežovo je obtičalo. Nemčija je odgovorila na papežovo noto sicer prijazno, toda tako neiskreno in tako nestvarno, da vzbujajo v državah sporazuma le malo simpatij. Za mir še vedno deluje socialistična internacionala. Prav te dni zborujejo v Švicu zaupniki strokovnih organizacij; v Štokholmu se še vrše posvetovanja in tudi drugi politiki prirejajo sestanke. Grof Czernin je govoril v Budapešti ter izjavil, da je za mir, za razoroženje, za svetovno razsodišče in eventualno tudi za mir brez aneksij, če se opusti trgovska vojna, ki z njo preti sporazum. Če bi bil dr. Mihaelis v imenu Nemčije povedal vsaj to, potem bi imela izjava vsaj realno vsebino, na podlagi katere bi bilo mogoče razpravljati dalje o miru. Tako pa, počakajmo! Tudi tukaj pride do preokreta. — Vojna divja dalje. Na italijanskem bojišču se vrše presledkoma jako hudi boji za sv. Gabrijel in za banjško planoto. Enako so manjši boji tudi na koroški

Pisana zbirka predmetov, ki so jih našli pri morilcu Wrzeskem: orožje, vlomilno orodje, legitimacije, zemljevidne karte itd. (Glej poročilo!)

in tirolski fronti z menjajočimi se majhnimi uspehi. Rusko bojišče je postalo bolj mirno; le v Voliniji in Galiciji se vrše manjši boji. Na Balkanu se ponavljajo običajne praske. Vse ljute šii boji pa divjajo na francoskem bojišču, kjer so zlasti topovski boji dosegli izredno višino. — Nedavno je izjavil bulgarski ministrski predsednik Radoslavov, da se v kratkem izvrši velik dogodek, ki pokaže odločnost centralnih držav, da se doseže čimprejšnji mir. Kakšen dogodek misli Radoslavov, tega ni hotel povedati. — Mirovno gibanje narašča prav posebno v Italiji. Socialisti so odločni in nameravajo izsiliti mir in nekatera poročila trde, da bo Italija sledila ruskemu vzoru. Mirovno gibanje pa tudi v drugih deželah sporazuma ne počiva. Nezadovoljni so z vojno zlasti Francozi in Angleži. Francosko delavstvo se pripravlja za propagando za mir. — Vse človeštvo želi mir, a ga ni, ker ga odločno ne zahteva.

„Junak“ — morilec.

(Glej slike na str. 484.)

Vojna kviri javno moralo; zlasti pa vpliva kakor slana na cvetje morilno na nrvnost mladine, ki gleda razpaslo se javno nemoralno po ulicah in hišah ter čita in sliši vsak dan o pobijanju ljudi; o krvi in smrti tisočev...

Te dni smo doživeli v Ljubljani, da je 16 letni vajenec zabil 16 letno dekletce ter nato še sebe ranil. Sam si je več dni brusil nož ter nato premošljeno napadel svojo žrtev! Tak zločin more roditi le doba velike splošne posirovelosti in cinične brezsrčnosti. Vojna je pač slab učitelj, in bati se je, da pride iz nje domov več propalic, ki so izgubili na frontah vsak čut morale in občutljivosti. Tak slučaj je naslednji:

Dne 7. sept. je umoril vojaški begunec Ludovik Wrzesky notarja Jonaka v N. Jičinu na Češkem ter ga oropal za mnogo tisočakov. Ko so ga naslednjega dne v Moravski Ostravi zasačili redarja Götze in Avgustin ter orožnik Vogt, je Wrzesky streljal nanje ter vse tri smrtno zadel. Sele policijskemu agentu Jos. Gregorju in korporalu Vladimiru Pospišilu

Kako agitirajo v Ameriki za vojno: Newyorški župan pozdravlja poveljnika škotskega odbora, ki je dospel iz Anglije agitirat za vojno proti Nemčiji.

Kako agitirajo v Ameriki za vojno: Najeta Indijanec in Indijanka „Rdečega Sokola“ agitirata za vojno proti Nemčiji med Indijanci.

se je čez 7 dni posrečilo, štirikratnega morilca v Moravskem Weisskirchenu zajeti ter oddati vojaškemu sodišču v Krakovem.

Za lov na morilca je bilo mobiliziranih 1000 vojakov in cela tropa redarjev in detektivov. Morilca so iskali po severnem Moravskem in Šleziji. Detektivi so ves teden lazili v raznih oblekah po vaseh in mestih, po gozdih in poljih. Nekega detektiva, ki je iskal morilca preoblečen za kmeta, so prijeli, ker so ga smatrali za iskanega morilca. Tudi vse orožništvo severne Moravske in Šlezije je bilo več dni na lovu. Razposlali so 4000 fotografij morilčevih ter obvestili o umorih 1700 uradov v Avstro-Ogrski, Nemčiji ter v Bosni.

Wrzesky je tikoma pred začetkom vojne, l. 1913, na plesu v Nov. Jičinu streljal na neki plesoč par. Policija ga je prijela, a ušel ji je, se vrnil na plesišče ter ustrelil še šestkrat na plesalce. Nato so ga zaprli. A še predno je bil obsojen, je moral na vojno. Služil je pri 13. pešpolku ter se hrabro vojskoval na ruski fronti. Rusi so ga ujeli, a Wrzesky jim je ušel. Dobil je za svoja junaštva zlato hrabrostno kolajno! — Dne 31. avgusta t. l. pa je iz vojaške bolnice ušel ter odšel v Nov. Jičin domov k staršem. Tu je začel svoje zločine: najprej je vlomil v neko trgovino z orožjem ter nakradel revolverjev in streliva; potem je vlomil v neko skladišče oblek ter si nakradel mnogo raznih oblek, ki jih je često menjal; v noči od 6. na 7. sept. je umoril in oropal notarja Jonaka, a v naslednji noči je ustrelil kar tri svoje lovce.

Morilec — ki je bil na fronti junak — je zanimal nekaj dni vso našo državo.

Zračna zveza z Indijo.

Časopisi poročajo, da je lord Montagu, ki je član indijske uprave, napravil načrt za ureditev zračnih zvez z Indijo. Izjavil je, da bo mogoče že v desetih letih s pomočjo zračnih vozil spravljati v Indijo pošto in potnike. Pot od Bombaya do Londona z ladjo znaša krog 6000 milj (1 angl. milja je 1,6 kilometra), čez Marsiljo ali Brindisi pa 5000 milj, dočim bi pot z aeroplanom znašala 3600 milj. Pisma bi z aeroplanom čez Rusijo rabila 36 ur; za potnike bi trajala

vožnja od Peshavera do Londona krog 59 ur. Razun te črte, ki bi šla čez Rusijo, bi se naj uvedla še ena proga, ki bi šla samo čez angleško posest. Ta bi merila 5220 milj. Potniki bi odšli iz Karahia in na zapadni obali Indije; prvo noč bi prenočili v Basri, drugo v Aleksandriji, tretjo na Malti, četrto na Gibraltarju, peto noč bi prišli v kako luko Velike Britanije.

Aeroplani in hidroplani bi se menjavali. Pot, po katerem bi šli aeroplani, bi se po noči razsvetila s signalnimi lučmi. Ruski Sikoski-aeroplani lahko vzamejo s seboj 16 potnikov, če vozijo z brzino 80 milj na uro; če bi torej na dan vozilo 10 aeroplanov podobne velikosti, bi dnevno lahko potovalo 160 potnikov; to bi bilo v tednu 1120 oseb, torej več, nego jih sedaj povprečno potuje v Indijo. Kar se tiče stroškov, bi po računu lorda Montagna cene vožnje za dve leti bile manjše nego cene na ladjah. V daljni bodočnosti bi Indija ne bila samo končna postaja za zračno službo, ampak prehodna postaja, ker bi aeroplani vozili še dalje proti izhodu in proti Avstraliji.

Ko je bil naš list že v tisku, nam je došla žalostna novica, da je umrl dr. Janez E. Krek.

Razne vesti.

„Nemci, učite se jezikov.“ Nemške stranke so doslej vedno pobijale zahtevo, da bi se nemški dijaki morali učiti drugega deželnega jezika. Znani člen 19. celo prepoveduje vsako silo do učenja kakega tujega jezika. Med svetovno vojno, se je posebno na Češkem zaslišal klic, da naj se Nemci učijo češčine in sicer obvezno. „Nemški klub“ na Dunaju je te dni obravnaval to vprašanje. „Pijeva korespondenca“ tudi priporoča učenje slovanskih jezikov. Upa, da pridemo tako do oblažitve narodnih sporov. Ker pa prihaja klic tudi iz liberalnih nemških vrst, bo verjetnejša opomba češkega časopisja, da se gre Nemcem za to, da bi njihova inteligenca lažje tekmovala z nenemško po uradih, železnicah in v narodnem gospodarstvu. Zadnje ugodnost slika v lepih barvah tudi omenjena korespondenca, ki priporoča učenje slovanskih jezikov za to, da Nemci lahko opravičijo svoj „Drang nach Osten“ in da

Kako agitirajo v Ameriki za vojno: Američanke kot piloike za letala proti Nemcem.

Z bojišča v Flandriji: Ogromna ameriška krogla (granata), ki se ni vžgala. Na njej humorističen nemški napis proti ameriškemu municijskim fabrikantom.

lahko izvršujejo svoje kulturno poslanstvo. Mi se večjega znanja naših jezikov pri Nemcih ne bojimo, naši mladini pa toplo priporočamo pridno učenje nemščine in posebno jezikov v južnem delu monarhije.

50 narodov proti osrednjim državam. Zanimivo je, kateri narodi se bore s sporazumom proti osrednjim državam. Zato podajamo tu pregled, ki je mogoč po raznih vesteh: Francozi so mobilizirali Francoze, Marokance, Kabile, Senegalce, Arabce, Malgaše, Anamite, Antilce, Madagaščane, Tonkince, prebivalce slonokoščene primorja, Dahomejce, Kongške zamorce, Kambodžance in Tunjčanje, dalje prebivalce iz male igrališčne republike Monaco. — Angleži Inde, Novozelandce, Avstralce, Kanadce, Bure, Kapske zamorce, Šotlandce, Irce, Angleže, Indijce in še več malih zamorskih narodov. — Italija Italijane. — Rusija Ruse, Fince, Poljake, Litavce, Kirgize, Kalmike, Tunguze, Tatara, Turkomane, Georgjance, Ukrajince in Mongole. — Japonska le sinove vzhajajočega solnca. — Poleg teh se še vojskujejo: Belgijci, Portugalci, Srbi, Črnogorci, Grki, Albanci in Rumunci. Okroglo je torej okoli petdeset držav in narodov, ki se bore

proti osrednjim državam. Ti narodi in države pa imajo tudi v Zedinjenih državah najboljšo dobaviteljico za vojne potrebščine na svoji strani, največjo mornarico, zaklade Indije in Afrike ter najobsežnejša ozemlja za poljske pridelke, kakor Rusijo in Južno Ameriko ter vse rudniške produkte, ki jih potrebujejo. In vojna traja že četrto leto!

Drage kopeli. Žena Neronova se je kopala v osličjem mleku. Isto se pripoveduje o ženi francoskega kralja Karla VI. Sloveča angleška tragedinja Brownova-Potterjeva se je zadovoljila s kravjim mlekom. Potrebovala ga je sleherni dan po deset veder in še več. V Durymskem je bila l. 1906. občutno kaznovana neka žena, ker se je kopala v mleku, preden ga je oddajala svojim odjemalcem. Jajčnih kopeli se je posluževala žena ameriškega milijonarja Lawy. Sara Bernhardova rabi baje čajove kopeli. Gospodična Terryeva, sloveča angleška igralca, se rada koplje v kopeli iz rdečih jagod. Njena italijanska tovarišica, Cavalierjeva, rabi kopeli iz rdečih jagod in malin. Kraljica Marija Antonijeta je rabila kopeli iz korenin, med katere so bile pomešane poparjene dišeče poljske cvetke. V današnji dobi so jako priljubljene kopeli iz korenin. Španska kraljica Izabela se je kopala baje v gnojnici, od katere se dosti ne razlikujejo današnje slatinske in močvirnate kopeli. Ze stari Rimljani in Grki so uporabljali najzornejše kopeli, namreč svetlobne in solne kopeli.

Izšel je veleznimiv roman

„SNAHA“

ki opisuje usodo pogumne Irke, ki je poročila angleškega lorda, dasi iskreno ljubi svoj od Angležev zatirani irski narod ter se poteguje za njegove pravice.

Lordova mati mrzi svojo snaho, ker je Irka ter jo oholo prezira in jej ob vsaki priliki da občutiti, da ni enakopravna.

„Snaha“ je fin veleznimiv roman iz najvišjih družabnih krogov in bo gotovo zanimal vsakogar.

Ta roman naj bi čital vsakdo. Naročite si ga, naročite ga pa tudi vojakom, da jim ga pošljemo. S tem jim napravite veliko veselje, ker dobre, zanimive knjige je vsakdo vesel.

Naročite nemudoma!

Broširan stane po knjigarnah in v našem uradništvu izvod 3 K, po pošti 30 v več; za naročnike „Tedenskih Slik“ pa stane s poštnino vred samo 3 K.

„Tedenske Slike“

so najbolj zanimiv in poučen slovenski ilustriran tednik. Priobčujejo vsak teden obilo slik in poročila z raznih bojišč ter o vseh važnejših aktualnih dogodkih.

„Tedenske Slike“

stanejo celoletno 15 K, polletno 7.50 K, četrtletno 3.80 K. Posamezne številke se dobivajo po trafikah, knjigarnah in na kolodvorih izvod po 30 vinarjev.

Zahtevajte povsod „Tedenske Slike!“

Naročite si „Tedenske Slike!“

Priporočajte jih svojim znancem in prijateljem!

„Tedenske Slike“ Ljubljana, Franciškanska ul. 10/1.

Nov kažipot bolnikom!

Sestavlil sem spis, da ž njim pokažem milijonom trpečih edino pravo pot k ozdravljenju. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakemu, kdor se čuti bolnega, slabotnega in malodušnega pošlje zastoni. Moj spis je sad 50-letnega temeljitega premišljevanja in obsega veliko število praktičnih izkušenj in dokazov najodličnejših znanstvenikov.

Kdor se hoče oteti,

naj se posluži mojega poduka, ki je že tisočerm pomagal. Naj si je že zbolel vsled skrbi, prenapornosti ali

lehkomiselnosti in nezmernosti

vsem trpečim, omahljivcem in ljudem brez veselja do dela pokažem znanstveno in naravno pot k oprostitvi živčnih bolezni, nespečnosti, nevolje do dela, duševni in telesni slabotnosti, trganja po udih, glavobola, neprebavnosti in želodčnih bolečin ter mnogih drugih bolezni.

Pišite še danes dopisnico ter zahtevajte zastoni in poštnine prosto

moj kažipot!

Naslovite dopisnico na:

E. Pasternak, Berlin, N.O.,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 499.

Tiskovine vseh vrst

tabele, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne lično in ceno

tiskarna DRAGOTIN HRIBAR

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, vabila, vsprede,

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristnim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

Kislo vodo, vino in sadjevec

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste zamaške, steklenice in sode.

Gosi

z Ogrskega, žive lepe, velike, za poskušnjo 4 komade 110 K z embalažo vred franko kamorkoli razpošilja

Rozenkranz, Körmend, Ogrsko.

Prima **olja** za šivalne stroje in kolesa, **šivanke** vseh vrst posamezne dele priporoča na drobno in debelo

IGN. VOK
špecialna trgovina šivalnih strojev in koles.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7

IVAN JAX in SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in
strojev za pletenje (Strickmaschinen)

Brezplačen pouk v venju
Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

ZAMAŠKE

šampanjske zamaške, rabljene, ne strte, plačam **70 vinarjev** kos. Rabljene za maške steklenic **6 kron** za kilo. Te vrste prevzamem po povzetju in ni treba poprej povprašati. Kupim nove zamaške po vzorcih za najvišje cene.

KASZIRER EMIL, Budapest, VII., Alpar-utca 10. poleg Garay-tér.

Naročite „Tedenske Slike!“

Framydol je sredstvo za pomlajenje las ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno barva. 1 steklenica s poštino vred stane K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 245. Povzeteje 55 vinarjev več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka
Ljubljanska industrija probkovich zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA

Sijajno bodočnost

imajo turške in nove srečke avstrijskega Rdečega križa vsled svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1,000.000 kron!

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 3 Ljubljana.

Zavod za masiranje

Poljanskacest a 7
negovanje obraza, prsi, las in rok.
Zaloga Schröder - Schenkejevih preparatov.

Rabim zanesljivega in treznega **hlapca**

za konje proti dobri plači in hrani. Isti mora biti vaje vožnje in gozda.

Sprejemem tudi tesarje ali mizarje v trajno delo.

FRANC RAVNIKAR,

oblastv. skuš. mestni tesarski mojster
Linhartova ulica 25.

Vizitke

elegantne in poceni natisne tiskarna
Drag. Hribarja v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 9.

BLAŽ JANČAR

pleskarski mojster

več let pri tvrdki BRATA EBERL, se priporočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvna dela.

Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pisem za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo

jamčeno neškodljivo. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 4— velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 9— Kosm. Dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Lakerergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“; v Mariboru: Schutzengel Apoth.; Apoth. Mariahilf, u. Parf. Wolfram.

Suhe gobe (jurčke)

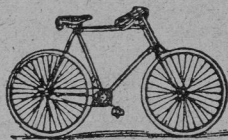
lepo sušene kakor tudi prazne vreče, brinjeno olje, lešnike in orehe kupuje po najvišjih dnevnih cenah

M. Rant, Kranj

prva eksportna tvrdka deželnih in gozdn. pridelkov.

F. BATJEL prej v Gorici. LJUBLJANA, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce.

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11.

Zaloga pohištva VIDO BRATOVŽ

Stari trg 5

LJUBLJANA

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog trindvajset milijonov. Popolnoma varno

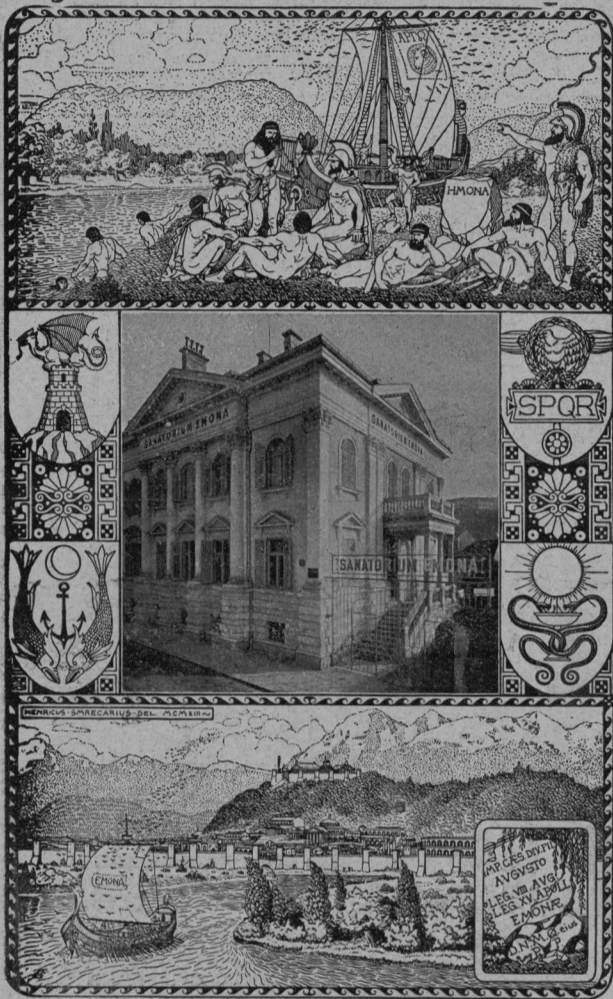
4 1 0 / 4 0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

naložen denar. Rezervni zaklad: Milijon kron.

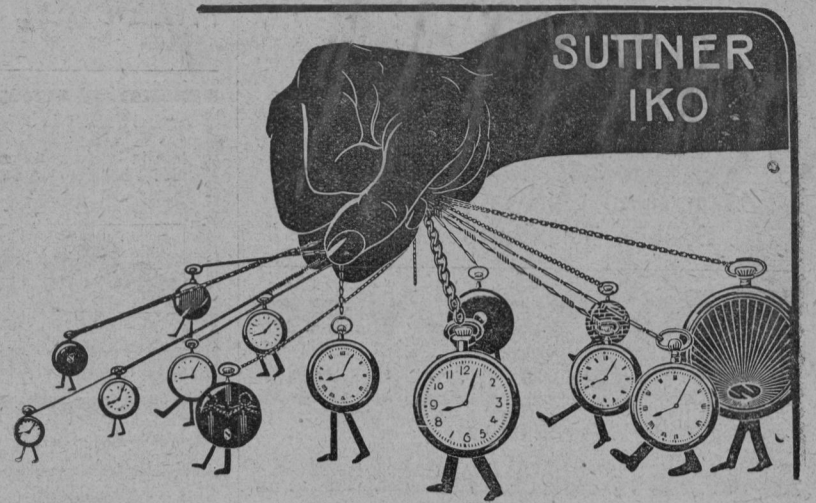

Selenburgova ulica 1
(sraven trgovine Tičar)

Špecijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Dobro 'IKO' uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, le-
potičja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštne
prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Št. 99410 Kovinasta anker Roskopf
ura . . . . . K 12'40
št. 99449 Roskopf ura, grav. močna,
2 pokrova . . . . . K 18'60
št. 99600 Radijska žepna ura ponoči
sveteča . . . . . K 16'20
št. 99865 Kovinasta verižica K 1'60
št. 99645 Uhani ameriški double
zlat . . . . . K 3'40
št. 99022 Srebr. rožni venec K 9'50

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner ^{samo} v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Vsaka gospa
naj čita mojo zanimivo navo-
dilo o modernem

**negovanju
prsi.**

Uspešen svet pri pomanjkanju in opešanju
obilnosti! — Pišite zaupno **IDI KRAUSE,**
Presburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2,
Abt. 95. — Ne stane nič.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrežem lah-
ko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga,
bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah,
prav dobro došla. Naj vsakdo poskusi!

FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu,
pošta Domžale pri Ljubljani.

Priporoča se

:: umetna knjigoveznica ::

IVAN JAKOPIČ

:: LJUBLJANA. ::

Mazilo za lase
varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222
pri Ljubljani. Dobl se v Kolodvorski ulici 200
ali pa v trafikli pri farni cerkvi. V 3 tednih zra-
stejo najlepše lase. Steklenica po 4 in 5 K.
Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za
rast las. — **Za gotovost se jamči. — Zado-
stuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :: **STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.** Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 3'80, 1/2 leta K 7'50, celo leto K 15—; za Nemčijo: 1/4 leta K 5—, 1/2 leta K 10—celo leto K 20—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 24—. Za ameriko letno 5 dolarjev.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Franciškaška ulica št. 10, I.nadstropje